

Griezelzels in de achtertuin

Wandelroute Veluwe Klimmen vanuit een diep dal naar een uitzicht om van te watertanden. En als voorafje het fraaie kasteel Doorwerth.

Na een kakelvers sapje met een oerbloodje oude kaas in Kasteelcafé De Zalmen kan de route al niet meer stuk. Vroeger waren dit de stallen van Kasteel Doorwerth, nu kun je er lunchen als de koningin.

Veel vaart zit er zodoende niet in deze ochtend, want ook het kasteel is van het soort dat je niet makkelijk links laat liggen. Alleen die slotgracht al met ophaalbrug, en de oeroude boom op de binnenplaats, de fraaie parkachtige tuinen en natuurlijk het kasteel zelf, waar de maliënkolder toch echt even moet worden omgehangen.

Kasteel Doorwerth werd verwoest tijdens de Tweede Wereldoorlog, maar na 37 jaar restauratie herrees het uit het puin. Het oorspronkelijke kasteel werd in 1280 gebouwd op een eilandje in de toen nog wild stromende Rijn. Moerassen rondom vormden de perfecte verdediging.

Nog steeds is er veel water in de buurt, de imposante Nederrijn stroomt op een steenworp afstand voorbij, maar van de moerassen is niet veel meer over. Drie landgoederen vormen de 'achtertuin' van het kasteel: Duno, die op op de hoge zuidelijke rand van de Arnhemse stuwwal ligt die hier steil naar de uiterwaarden van de Rijn afloopt, en meer richting Oosterbeek de landgoederen Zilverberg en Hoog Oorsprong.

BLOEIENDE AZALEA'S

De koffie is op, het broodje tot de laatste kruimel verslonden, tijd voor een wandeling. Eerst door Duno, waar het pad op en neer door een hellingbos slingert. In de diepe erosiedalen zal binnenkort weer dalkruid, bosanemoon en speenkruid groeien; in de diepste diepte ligt het Cascadedal, een van de bronnen van de Dunobek.

Het is een heuse afdaling naar die bron, waar ook twee watervallen en wat vijvertjes te vinden zijn. Even verderop moeten de verloren hoogtemeters weer worden gewonnen om uit te komen op een

plateau met een overdonderend uitzicht over Arnhem en de Rijn.

„Bij helder weer is ook de stuwwal van Nijmegen te zien,” ondertitelt een wandelaar het fraaie plaatje. Een zilverblinkende rivier die breed en dominant door het land slingert, overspannen door een brug die van luciferhoutjes gebouwd lijkt. „Het is maar een tip,” vervolgt de man die het fijne van de omgeving lijkt te weten, „maar kom in het voorjaar eens terug, dan is het nóg mooier. Dan staan verderop de azalea's in bloei.

En dat niet alleen, soms hoor je zelfs een nachtegaal zingen.” Al zijn er mensen die nóóit een bosanemoon, ijsvogel of nachtegaal zien...

VLIEGEND HERT

De ijskelder langs het pad is niet te missen. Deze voorloper van de koelkast, waarin de voedselvoorraden voor het kasteel werden bewaard, vormt een royale bult in het landschap. Er vlak voor kun je via de Italiaanseweg naar Zilverberg en Hoog Oorsprong. Deze oude klinkerweg, aangelegd in haarspeldbochten om de bestaande bomen heen, komt uit bij milieuvriendelijk bebouwde akkers. Ze worden minimaal bemest, wat straks weer te zien is aan de fleurige onkruiden die de kop tus-

■ De twaalf provinciale Landschappen en het AD maken samen deze pagina. Geldersch Landschap en Geldersche Kasteelen is een van de twaalf Landschappen die de natuur dichtbij huis veiligstellen voor de toekomst. Dat kan mede dankzij de steun van een groot aantal donateurs en de Postcode Loterij.

sen het rogge zullen opsteken, zoals korenbloem, klaproos en kamille.

Na die akkers gaat het onder de oude grove dennen door van het Reigersbos. Ooit huisde in het bos een reigerkolonie. De vogels verdwenen, niemand weet precies waarom. Ze kwamen ook weer terug, maar streken neer bij de buren op Laag Oorsprong, ook al zo vreemd.

Minder raadselachtig is het gedrag van het vliegend hert. Maar liefst vijf jaar lang doet de larve erover om een volwassen kever te worden. Daarvoor heeft hij dood eikenhakhout om zich heen nodig, reden voor Geldersch Landschap en Geldersche Kasteelen om het eikenhakhoutbos te herstellen. Heel af en toe worden de 'griezelzels' met hun sprietten als geweien op de Zilverberg gesignaleerd. En het gekke is, juist die zeldzame griezelzels, die maar anderhalve maand leven, lopen sommige mensen altijd tegen het dikke zwarte lijf.

—Nanda Raaphorst

wat, waar & hoe

■ De route

De wandeling bestaat uit twee gekoppelde routes: de Duno-route (gele paaltjes) van bijna 4 kilometer lengte, en de Hoog Oorsprong-Zilverberg-route (blauwe paaltjes) van 4 kilometer. De Italiaanseweg vormt de verbinding tussen beide routes, waardoor een route ontstaat van ongeveer 12 kilometer.

■ De route

De Duno-route begint bij de parkeerplaats van Staatsbosbeheer, aan de Fonteinallee, vlakbij Kasteel Doorwerth. Het beginpunt van de Hoog Oorsprong-Zilverberg-route ligt op de kruising van de Italiaanseweg met de Utrechtseweg. Parkeren kan langs de Utrechtseweg tegenover de bushalte aan de Italiaanseweg.

■ Toegankelijkheid

Door de hoogteverschillen is de Duno-route ongeschikt voor invaliden en kinderwagens.

■ Honden

Aangelijnd toegestaan.

■ Openbaar vervoer

Vanaf Den Haag CS / Rotterdam CS in circa 1,5 uur treinen naar Arnhem, overstappen in Utrecht. Neem voor de Duno-route de bus Arnhem-Doorwerth tot aan restaurant De Valkenier aan de Oude Oosterbeekseweg of de Wilhelminalaan in Doorwerth (de route oppakken bij punt 5). Voor de Hoog Oorsprong-Zilverberg-route de bus Arnhem-Renkum tot aan halte Wolfhezerweg.

■ Horeca

Kasteelcafé De Zalmen, Fonteinallee 2a, Doorwerth (026 3341238). En even van de route af in Heveadorp en in Oosterbeek. Kasteel Doorwerth is te bezichtigen (026 3397406).

Zie voor meer informatie over Geldersch Landschap en Geldersche Kasteelen (026 3552555): www.moigelderland.nl

Zeldzaam: Op landgoed Duno, dichtbij Kasteel Doorwerth, slingeren de wandelpaden door een hellingbos. Het vliegend hert is een kever die er vaste gast is. FOTO'S COR DE KOCK